

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

JACQUES

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Odmiana francuskiego imienia męskiego JACQUES, wymawianego jako [żak], może sprawiać kłopoty. O ile nie mamy większych problemów z zapisywaniem poprawnych form większości przypadków zależnych, o tyle wybór właściwej formy narzędnika może przysparzać trudności.

JACQUES to imię zakończone graficznie na niewymawiane -es, więc będziemy je odmieniać w piśmie z apostrofem: Jacques, Jacques'a, Jacques'owi, o Jacques'u i wymawiać [żak], [żaka], [żakowi], [ożaku]. Sęk w tym, że imię to fonicznie jest zakończone na głoskę [k], która przed końcówką narzędnika ulega zmiękczeniu - a zmiękczone [k] w zakończeniu form fleksyjnych imion i nazwisk musimy zapisywać fonetycznie, polskimi znakami. Powinniśmy zatem odmieniać: Jacques - Jacques'a - z Jakiem, a nie: z Jacques'em. I taką właśnie formę odmiany znajdziemy w „wyroczni ortograficznej”, czyli w najbardziej aktualnym, aprobowanym przez Radę Języka Polskiego, źródle kodyfikacji normy ortograficznej współczesnej polszczyzny - Słowniku ortograficznym PWN dostępnym online. Trzeba jednak uczciwie przyznać, że graficzna forma narzędnika: z Jakiem nijak się z imieniem Jacques nie kojarzy - poza pierwszymi dwiema literami cała reszta wyrazu jest inna, co utrudnia utożsamienie postaci mianownika z postacią tego jednego przypadku zależnego. Dlatego w praktyce wydawniczej w tym konkretnym wypadku dość często przymyka się oko na niezgodność z przepisami ortograficznymi i przepuszcza się formę: z Jacques'em (tym bardziej, że taka postać figuruje w starszych, papierowych wydaniach SO PWN).

Kto wie? Może w mniej lub bardziej odległej przyszłości czeka nas kolejna reforma ortografii i forma: z Jacques'em wróci do łask (i do kodyfikacji)?